

Till samordnare och VFU-handledare för verksamhetsförlagd utbildning (VFU) i förskoleklass

Tack för att ni tar emot våra förskollärarstudenter!

Bakgrund

Enligt förordning (2011:326) om behörighet och legitimation för lärare och förskollärare är studenter som avlagt förskollärarexamen behöriga att undervisa i förskolan och förskoleklassen. Det är skälet till att Umeå universitet ger studenter möjlighet till att genomföra VFU i förskoleklass.

Studenter vid förskollärarprogrammet genomför totalt fyra VFU-kurser. Under den tredje VFU-kursen *Läraryrkets dimensioner för förskolan 1*, framgår det i kursplanen att en del av kursen förläggs i förskoleklass, där studenten deltar och observerar undervisningen och förskollärarens uppdrag i förskoleklass. Lämpligt är att förlägga dagarna i förskoleklass i början eller i slutet av VFU-kursen.

VFU i förskoleklass

VFU i förskoleklass omfattar ca fem dagar där studenterna ska få inblick i och fördjupa sin kunskap om undervisning och arbetssätt i förskoleklass, dess organisation, struktur, rutiner samt uppdraget som förskollärare/lärare har i förskoleklass.

Kursen bedrivs i form av *heltidsstudier* där studenten förväntas följa sin handledare och delta ca 6 timmar/dag i verksamheten. 2 timmar/dag är avsatta för studentens planering, dokumentation och inläsning och den tiden kan studenten nyttja på valfri plats. Studenten har med sig alt skriver ut en *närvarorapport* som handledaren fyller i efter avslutad period, och skickar per post till ansvarig universitetslärare. Studenten har även med sig *en presentation* av sig själv som med er hjälp kan sättas upp på lämpligt ställe.

Studenten har i uppgift att aktivt delta, observera och reflektera kring förskollärarens/lärarens uppdrag och arbetssätt i förskoleklass. Studenten ska i samråd med VFU-handledaren planera och genomföra ett undervisningstillfälle där en (mindre) grupp elever får möjlighet att utveckla kunskap och förmåga inom språk, matematik och/eller skapande lek. Studenterna ska med andra ord få möjlighet att tillämpa ämnesdidaktik som de har studerat i tidigare kurser.

Under VFU-perioden ska studenten dokumentera sina erfarenheter och reflektioner i *en loggbok*, som ska fungera som utgångspunkt för reflektion och underlag inför ett avslutande samtal som planeras in och genomförs tillsammans med VFU-handledaren. Studentens loggbok, erfarenheter och reflektioner fungerar även som underlag inför ett uppföljande seminarium med andra studenter och universitetslärare.

I det avslutande samtalet tillsammans med VFU-handledaren ska studenten med utgångspunkt i sin loggbok, förberedda frågeställningar och styrdokument resonera kring arbetssätt i förskoleklass samt förskollärarens/lärares uppdrag, roll samt ansvar avseende utbildningen i förskoleklass. Tillsammans summerar student och VFU-handledare veckan som gått.

Hör gärna av er om ni har frågor!

Mvh Helena Rosqvist, helena,rosqvist@umu.se

VFU i förskoleklass -Litteratur och resurser

I ett förberedande seminarium i mindre grupper med utgångspunkt i nedanstående litteratur, resurser och styrdokument förbereder studenterna frågeställningar som de ska ha med sig till sin VFU i förskoleklass:

Lekens betydelse i förskoleklass Skolverket, 2019 URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=eKU9coAkJGE>

Kartläggning och tidiga stödinsatser i förskoleklass. Skolinspektionen, 2020 URL:

<https://www.youtube.com/watch?v=QMgHRBVUkVo>

Samtal om förskoleklassens uppdrag Skolverket

[Fulltext](#)

Undervisning i förskoleklass Stockholm: Skolverket, 2022 URL:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/pedagogik-i-forskoleklass/undervisning-i-forskoleklass>

Lärmiljöer i förskoleklass Stockholm: Skolverket, 2022 URL:

<https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/pedagogik-i-forskoleklass/larmiljoer-i-forskoleklass>

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet Stockholm: Skolverket, 2022 URL:

<https://www.skolverket.se/undervisning/grundskolan/aktuella-forandringar-pa-grundskoleniva/andrade-laroplaner-och-kursplaner-hosten-2022> Ny läroplan från 1 juli, se läroplanens tredje del: Förskoleklassen

Förskoleklassen : ett kommentarmaterial till läroplanens tredje del Stockholm : Skolverket, 2016 - 27 s.

ISBN:9789138327043 LIBRIS-ID:19865590 URL: <http://www.skolverket.se/publikationer?id=3719>

Referenslitteratur

Persson, Annika; Wiklund, Lena Hur långt är ett äppelskal? : tematiskt arbete i förskoleklass Andra upplagan : Stockholm : Liber, [2017] - 242 sidor ISBN:978-91-47-12240-0 LIBRIS-ID:20778627

Mer information

Länk till kursplan: <https://www.umu.se/utbildning/kursplan/6pe338/>

En handledarkonferens kommer att genomföras den 2 februari, kl. 8.30-10.30 via zoom. Även om den främst riktar sig till VFU-handledarna som tar emot förskollärarstudenter i förskolan kan ni höra av er till mig, Helena, ifall ni är intresserade av att delta.

Helena Rosqvist
Umeå universitet, Inst. för tillämpad
utbildningsvetenskap, vån4
90187 Umeå
Tel. 090-586 5350

UMEÅ UNIVERSITET

Vt23